

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО І ЦИВІЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Пучковська Ірина Йосипівна,
доктор юридичних наук, доцент,
доцент кафедри цивільного права № 1,
Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, Україна, м. Харків
e-mail: irina.puchkovska88888@gmail.com
ORCID 0000-0002-4693-3127

doi: 10.21564/2414–990x.148.195125
УДК 347.4

ПРО ОСНОВНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ВИДІВ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

У статті досліджено сутність видів забезпечення виконання зобов'язання з огляду на їх функціональне призначення. Обґрунтовано, що стимулююча функція, виконання якої традиційно приписується видам забезпечення, не є їх основною функцією. Види забезпечення за своєю суттю є способами захисту, встановленими договором або законом в інтересах кредитора на випадок можливого порушення боржником договірною зобов'язання. Аргументовано потребу у визнанні основною ознакою цих заходів джерело виконання порушеного зобов'язання, за рахунок якого відбувається захист прав кредитора у разі порушення договору.

Ключові слова: види забезпечення виконання зобов'язання; способи захисту прав кредитора; порушення договору; джерело виконання порушеного зобов'язання.

Пучковская И. И., доктор юридических наук, доцент, доцент кафедры гражданского права № 1, Национальный юридический университет имени Ярослава Мудрого, Украина, г. Харьков.
e-mail: irina.puchkovska88888@gmail.com ; ORCID 0000-0002-4693-3127

Об основном предназначении способов обеспечения исполнения обязательства

Статья посвящена сущности способов обеспечения исполнения обязательства. Автор указывает на защитную природу этих мер. Считает их способами защиты, установленными договором или законом на случай возможного нарушения договора должником. Отличительным признаком этих мер называет источник исполнения нарушенного обязательства, за счет которого осуществляется защита прав кредитора при нарушении договора должником.

Ключевые слова: способы обеспечения исполнения обязательств; способы защиты прав кредитора; нарушение договора; источник исполнения нарушенного обязательства.

Постановка проблеми. У сучасній цивілістичній доктрині незважаючи на активне застосування видів забезпечення виконання зобов'язань на практиці з метою захисту порушених прав кредитора ключовим залишається їх бачення як заходів, що стимулюють боржника до виконання зобов'язання. Вбачаємо, останнє обумовлено тим, що в радянський період види забезпечення виконання зобов'язання були визнані законодавцем та пояснені дослідниками як заходи, що здатні забезпечувати належне виконання зобов'язання. Застосування протягом тривалого часу (у період існування радянської економіки та права) такого підходу до видів забезпечення зобов'язань призвело до того, що більшість із них не була затребувана на практиці, а серед дослідників майже припинилася дискусія з приводу природи інституту видів забезпечення виконання зобов'язань.

Вбачаючи реальне призначення видів забезпечення виконання зобов'язання у захисті прав кредитора, наголошуємо на визнанні останніх способами захисту прав кредитора у договірних зобов'язаннях, і відповідно, на визнанні за останніми виконання перш за все захисної функції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання видів забезпечення виконання зобов'язання були предметом дослідження таких сучасних науковців, як В. С. Єм (V. S. Yem), О. А. Загорулько (O. A. Zahorulko), М. Ф. Єрмошкіна (M. F. Yermoshkina), О. С. Кізлова (O. S. Kizlova), О. В. Михальнюк (O. V. Mykhalniuk), О. О. Отрадна (O. O. Otradnova), Н. Ю. Рассказова (N. Yu. Rasskazova), І. В. Спасибо-Фатєєва (I. V. Spasybo-Fatieieva), Ю. Є. Ходико (Yu. Ye. Khodyko) та ін., однак їх роботи стосувалися переважно проблем певних забезпечень, а саме застави та її видів, неустойки, поруки, гарантії, притримання. Правова природа інституту видів забезпечення виконання зобов'язання залишилася поза увагою дослідників, хоча лише цілісне бачення сутності видів забезпечення є тією загальною платформою, без якої не може бути повноцінного уявлення про кожен із цих видів.

Метою статті є аналіз правової природи видів забезпечення виконання зобов'язання, з'ясування їх сутності через визначення характерних ознак та виконуваних функцій.

Вклад основних положень. Законодавець у загальних положеннях про забезпечення виконання зобов'язання – § 1 гл. 49 Цивільного кодексу України (далі – ЦК) [1], лише перелічує неустойку, завдаток, поруку, гарантію, заставу та притримання як види забезпечення виконання зобов'язання (ч. 1 ст. 546 ЦК) і вказує, що законом або договором можуть бути встановлені інші види забезпечення виконання зобов'язання (ч. 2 ст. 546 ЦК). При цьому дефініції видів забезпечення виконання зобов'язання законодавець не дає. Серед характерних ознак забезпечень названа лише залежність (акцесорність) правочину щодо забезпечення виконання зобов'язання від дійсності основного зобов'язання із одночасним застереженням про можливість встановлення іншого цим Кодексом. Останнє фактично вказує на відсутність визначених законом обов'язкових ознак видів забезпечення.

Чимало дослідників указують на виконання видами забезпечення стимулюючої функції, вбачаючи відповідно основну ознаку останніх в їх функціональному призначенні.

У сучасній правовій літературі види забезпечення виконання зобов'язань прийнято розглядати як сукупність заходів, за допомогою яких сторони договірних відносин впливають одна на одну з метою належного виконання передбаченого договором зобов'язання під загрозою вчинення певних дій, які обумовлять настання негативних майнових наслідків для боржника, незалежно від того, понесе кредитор збитки чи ні. Їх сприймають як заходи, покликані «гарантувати» кредитору належне виконання зобов'язання боржником. Є. А. Суханов (Ye. A. Sukhanov) визначає види забезпечення виконання зобов'язання як передбачені договором або законом спеціальні заходи майнового характеру, які стимулюють належне виконання зобов'язань боржниками шляхом установлення додаткових гарантій задоволення вимог (інтересів) кредитора [2, с. 28]. Саме спонукання боржника виконати зобов'язання називають головною метою способів забезпечення виконання зобов'язань М. І. Брагінський (M. I. Brahinskiy) [3, с. 42], Є. А. Павлодський (Ye. A. Pavlodskiy) [4, с. 106], а за ними й переважна більшість інших дослідників.

Лише поодинокі науковці не поділяють думку про стимулюючу спрямованість усіх видів забезпечення виконання зобов'язання. Але їх позиції про певні види забезпечення теж не є спільними. Так, Б. М. Гонгало (B. M. Honhalo) вважає, що безпосередню мету стимулювати боржника до виконання зобов'язання мають лише неустойка та завдаток, в той час як порука та банківська гарантія захищають майнові інтереси кредитора у разі несправності боржника. Застава ж та притримання як стимулюють боржника, так і захищають майнові інтереси кредитора [5, с. 9]. Ю. Ю. Попов (Yu. Yu. Popov) не погоджується із стимулюючою спрямованістю неустойки та завдатку і, посилаючись на В. І. Сінайського (V. I. Sinaiskiy) та К. П. Победоносцева (K. P. Pobiedonostsev), наголошує, що неустойка, яка встановлена не за прострочення, а за невиконання зобов'язання, та завдаток цілком можуть сприйматися боржником як шлях до звільнення від зобов'язання, а отже, виконувати тим самим функцію, протилежну стимулюючій і взагалі заперечуючи стимулюючу ознаку видів забезпечення [6, с. 120–121]. На думку А. Г. Карапетова (A. H. Karapetov), порука та банківська гарантія не стимулюють боржника до виконання, а спрямовані на отримання кредитором належного виконання від третіх осіб; стимулююча ж роль застави та притримання вкрай незначна. Неустойка має певне стимулююче значення, але коли для боржника стає вигідніше сплатити неустойку, ніж виконувати договір у натурі, то на перший план виходить компенсаційне значення неустойки. Так само і щодо завдатку, чие стимулююче значення також є невеликим [7, с. 63–64].

Отже, незважаючи на те, що в доктрині цивільного права види забезпечення виконання зобов'язання перш за все прийнято розглядати як заходи, спрямовані на стимулювання боржника до належного виконання зобов'язання, безспірною їх стимулююча спрямованість не є. Більше того, використання стимулюючої

ознаки при визначенні поняття видів забезпечення неминуче призводить до включення до його обсягу необмеженого кола правових заходів, передусім цивільно-правової відповідальності та оперативного впливу. Останнє обумовлене тим, що спрямованість на спонукування до належної поведінки є характерною для правового регулювання взагалі, бо предметом правового впливу є саме вольові відносини. Тож істотною ознакою видів забезпечення виконання зобов'язання стимулююча функція вважатися не може.

Безумовно, слід погодитися думкою тих науковців, які зазначають і захисну, і стимулюючу спрямованість усіх видів забезпечення виконання зобов'язання. Але при цьому слід зауважити, що пріоритет ними помилково віддається стимулюванню боржника, а не захисту прав кредитора, як, на мою думку, це насправді має місце. Так, Ч. Н. Азімов (Ch. N. Azimov), визначаючи види забезпечення зобов'язань як «заходи, що стимулюють боржника до належного виконання зобов'язання», також вказує, що спільним для всіх видів забезпечення є те, що зобов'язання тією чи іншою мірою, залежно від виду забезпечення, захищають кредитора від збитків, які можуть виникнути у нього в результаті порушень, допущених боржником [8, с. 3]. Тим самим учений підкреслює захисний характер видів забезпечення у разі порушення зобов'язання боржником, але увагу на цьому не акцентує. Ю. В. Носік (Yu. V. Nosik) забезпеченням виконання зобов'язання називає «додаткові правовідносини (зобов'язання), спрямовані на стимулювання боржника до точного і неухильного виконання основного зобов'язання і попередження та (або) зменшення негативних наслідків від можливого його порушення» [9, с. 548–549]. Саме таке бачення призначення видів забезпечення виконання зобов'язання вважається усталеним у сучасній доктрині цивільного права.

На нашу думку, неупереджений погляд на зміст норм чинного ЦК, що закріплюють сутність певних видів забезпечення виконання зобов'язань, дозволяє зробити висновок про захисну природу останніх. Очевидно, що сучасне законодавство пов'язує реалізацію кожного із них виключно із порушенням зобов'язання, наділяючи кредитора правами захистити свої інтереси передбаченим певним видом забезпечення способом.

Зокрема, неустойка – це грошова сума або інше майно, які боржник повинен передати кредиторіві у разі порушення боржником зобов'язання (ст. 549 ЦК).

Згідно з положенням ст. 571 ЦК завдаток залишається у кредитора, якщо порушення зобов'язання сталося з вини боржника. Якщо порушення зобов'язання сталося з вини кредитора, він зобов'язаний повернути боржникові завдаток та додатково сплатити суму в розмірі завдатку або його вартості.

У разі порушення боржником зобов'язання, забезпеченого порукою, поручитель як солідарний боржник має сплатити кредиторіві суму основного боргу, проценти, неустойку, відшкодувати збитки, викликані порушенням, що закріплено в положеннях ст. 554 ЦК.

При порушенні боржником зобов'язання, забезпеченого гарантією, гарант зобов'язаний сплатити кредиторіві грошову суму відповідно до умов гарантії (ст. 563 ЦК).

Законодавець, надаючи в ст. 572 ЦК поняття права застави, закріплює, що у силу застави кредитор має право у разі невиконання боржником зобов'язання, забезпеченого заставою, одержати задоволення за рахунок заставленого майна.

Згідно з положенням ст. 594 ЦК кредитор у разі невиконання боржником зобов'язання має право притримати у себе річ боржника до виконання боржником зобов'язання, а якщо воно не буде виконане, то задовольнити свої вимоги за рахунок притримуваної речі (ст. 597 ЦК).

З огляду на наведене як спільна ознака видів забезпечення виконання зобов'язання має бути названа їх реалізація виключно в інтересах кредитора з метою задоволення його вимоги, викликані порушенням боржником забезпеченого зобов'язання. Це дозволяє визнати ці заходи способами захисту прав кредитора.

Вважаю, що лише погляд на види забезпечення виконання зобов'язання як на способи захисту дозволяє побачити їх істотну ознаку, що обумовлена змістом наданого кредитору захисту – отриманням виконання за порушеним боржником зобов'язанням. Такий особливий захист видами забезпечення виконання зобов'язання відбувається завдяки спеціально створеному для цього джерелу. Враховуючи, що зміст захисту при реалізації видів забезпечення виконання зобов'язання полягає у наданні ними кредитору виконання за зобов'язанням, порушеним боржником, назвемо останнє «джерело виконання порушеного зобов'язання» або «забезпечувальне джерело». Таким «джерелом» виступає певне майно при заставі, притриманні чи довірчій власності, або обов'язок третьої особи задовольнити вимогу кредитора при поруці та гарантії [10, с. 19–29].

Погляд на способи забезпечення як певне джерело, під яким передусім малося на увазі певне майно, простежується ще у положеннях Цивільного Уложення (проект 1905 р.). Зокрема, у п. 102 зазначається, що особа, яка зобов'язана надати забезпечення, може це зробити шляхом внесення грошей або цінних паперів; заставою нерухомого майна або закладом рухомого в розмірі, що відповідає цінності забезпеченого права. При цьому рухоме майно приймалося в забезпечення тільки у розмірі двох третіх ринкової чи оціночної вартості; у прийнятті майна в заклад могло бути відмовлено, якщо воно складалося із речей, що швидко псуються чи зберігання яких утруднено (п. 103), а порука допускалася тільки за умови, що поручитель «благонадійний» – тобто у нього є майно в достатній кількості порівняно з сумою забезпечення і до нього можна звернутися з позовом [Наведено за: 11, с. 453–677].

Схожі положення містяться і в цивільному законодавстві зарубіжних країн. Перш за все звернемося до законодавства Німеччини, оскільки система права цієї країни є типовою для континентальної правової сім'ї.

У § 232 Німецького цивільного уложення закріплено, що особа може з метою забезпечення: 1) внести у депозит гроші або цінні папери; 2) передати у заставу вимоги, що внесені в Книгу боргів Федерації або у Книгу боргів землі; 3) передати у заставу рухоме майно; 4) встановити іпотеку на судна, що зареєстровані у Німецькому реєстрі суден або реєстрі суден, що будуються; 5) встано-

вити іпотеку на земельну ділянку, яка розташована в межах країни; б) передати у заставу вимоги, забезпечені іпотекою земельної ділянки, яка розташована в межах країни, або 7) передати у заставу поземельні та рентні борги, які обтяжують земельні ділянки в межах країни. Якщо забезпечення не може бути надане переліченими способами, лише тоді можливе залучення належного поручителя (абз. 2 § 232 НЦУ) [12]. Очевидно, що положення Німецького Цивільного Уложення (1896 р.) стосовно забезпечення майже збігаються із положеннями Цивільного Уложення (проект 1905 р.). Це цілком природно, враховуючи рік прийняття названих нормативних актів та їх побудову за пандектною системою.

Англійське цивільне право розуміє забезпечення (Security) як титул щодо власності боржника, за яким кредиторіві надається право на отримання задоволення з вартості певного майна, у разі порушення боржником свого зобов'язання. Для категорії «Security» базовим є поняття «Security Interest» – забезпечувальне право, під яким англійська правова доктрина розуміє право однієї сторони в активах іншої сторони. Це право надається з метою забезпечити платіж або виконати зобов'язання в натурі другою або третьою стороною [13, с. 213]. Англійський юрист Рой Гуд зазначає, що англійському праву відомі чотири форми договірної забезпечення: застава нерухомості (the mortgage), застава (заклад – the pledge), право притримання (the contractual lien) та обтяження (the charge) [14, с. 642–646]. Під обтяженням майна розуміється право кредитора визначити певний актив боржника для покриття заборгованості. Таке право реалізується шляхом продажу визначеного активу, що здійснюється за згодою боржника або за рішенням суду.

Законодавство США положення про забезпечення розміщує у розд. 9 Уніфікованого комерційного кодексу США (УКК США) (Uniform Commercial Code), що має назву «Забезпечення правочинів. Продаж належних платежів та паперів на нерухомість» [15]. Після прийняття цього кодексу в праві штатів виникла така правова категорія як «забезпечувальний інтерес» – право на майно, яке виступає забезпеченням. У § 37 ст. 1-201 УКК США «забезпечувальний інтерес» законодавцем визначено як інтерес у рухомому або нерухомому майні, яке забезпечує оплату чи виконання зобов'язання. Замість назв сторін при встановленні певного виду забезпечення в УКК США містяться загальні поняття «боржник» і «забезпечена сторона». «Боржник» – це особа, яка зобов'язана здійснити платіж чи інше виконання за забезпеченим зобов'язанням, незалежно від того, чи має вона право власності або інші права на майно, що є забезпеченням (ст. 9-105(d)), а «забезпечена сторона» – це позикодавець, продавець або інша особа, на користь якої встановлено забезпечувальний інтерес (ст. 9-105(m)) [16, с. 478].

Як бачимо, вітчизняне дореволюційне законодавство, сучасне цивільне законодавство країн континентальної та англосаксонської системи права пов'язує забезпечення зобов'язань перш за все з певним майном, за рахунок якого кредитор зможе отримати задоволення своїх матеріальних інтересів у разі порушення забезпеченого договору.

Висновки. Ніякого особливого «гарантування» належного виконання зобов'язання боржником види забезпечення не надають кредиторю. Їх стимулюючий вплив на боржника обумовлений виключно можливістю реалізації у разі порушення останнім забезпеченого зобов'язання.

Оскільки підставою для реалізації видів забезпечення виконання зобов'язання, а лише завдяки цьому забезпечення і проявляють себе, є факт порушення боржником забезпеченого зобов'язання, а реалізація здійснюється виключно кредитором з метою захисту своїх порушених прав, то визначальною функцією видів забезпечення виконання зобов'язання є захисна функція, а основним призначенням – захист прав кредитора.

Види забезпечення виконання зобов'язання представляють собою способи захисту, встановлені на випадок можливого порушення зобов'язання боржником. Захист здійснюється шляхом надання кредиторю виконання за порушеним боржником зобов'язанням за рахунок забезпечувального джерела, яким виступає певне майно при заставі, притриманні, довірчій власності або обов'язок третьої особи перед кредитором при поруці та гарантії.

Список літератури

1. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
2. Гражданское право : учебник : в 2 т. / под ред. Е. А. Суханова. Москва : БЕК, 1994. Т. 2. 420 с.
3. Брагинский М. И. Обязательства и способы их обеспечения: неустойка, залог, поручительство, банковская гарантия. Комментарий к новому ГК РФ. Москва : Изд-во Центра деловой информ. еженедельника «Экономика и жизнь», 1995. 127 с.
4. Павлодский Е. А. Договоры организаций и граждан с банками. Москва : Статут, 2000. 266 с.
5. Гонгало Б. М. Учение об обеспечении обязательств. Москва : Статут, 2002. 222 с.
6. Попов Ю. Поняття забезпечення виконання зобов'язання. *Право України*. 2008. № 6. С. 119–124.
7. Карапетов А. Г. Неустойка как средство защиты прав кредитора в российском и зарубежном праве. Москва : Статут, 2005. 286 с.
8. Азімов Ч. Н. Забезпечення виконання зобов'язань : навч. посіб. Харків, 1995. 49 с.
9. Боднар Т. В., Дзера О. В., Кузнецова Н. С. та ін. Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / за ред. О. В. Дзери. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 896 с.
10. Пучковська І. Й. Теоретичні проблеми забезпечення зобов'язань : монографія. Харків : Право, 2017. 472 с.
11. Кодифікація цивільного законодавства на українських землях / уклад. : Ю. В. Білоусов, І. Р. Калаур, С. Д. Гринько та ін. ; за ред. Р. О. Стефанчука та М. О. Стефанчука. Київ : Правова єдність, 2009. Т. 2. 1240 с.
12. Гражданское Уложение Германской империи : пер. с нем. Приложение кь «Журналу Министерства Юстиции». Санкт-Петербург : Тип. Правительствующего Сената, 1898. 504 с.
13. Вишневский А. А. Банковское право Англии. Москва : Статут, 2000. 300 с.
14. Goode R. M. *Legal Problems of Credit and Security*. Second Edition. London : Sweet & Maxwell, 1988. P. XI, 219.
15. Единообразный торговый кодекс США. Москва : Прогресс, 1969. 428 с.
16. Warren F. Cook. United States of America. *Norton Rose on Cross-Border Security* / ed. by Norton Rose. P. 475–513.

References

1. Tsyvilnyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. № 435-IV. (2003). *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*, 40, art. 356.
2. Suhanov, E.A. (Ed.). (1994). *Grazhdanskoe pravo*. (Vols. 1–2); Vol. 2. Moscow: BEK [in Russian].
3. Braginskij, M.I. (1995). *Objazatel'stva i sposoby ih obespechenija: neustojka, zalog, poruchitel'stvo, bankovskaja garantija. Kommentarij k novomu GK RF*. Moscow: Izd-vo Centra delovoj inform. ezhenedel'nika «Jekonomika i zhizn'» [in Russian].
4. Pavlodskij, E.A. (2000). *Dogovory organizacij i grazhdan s bankami*. Moscow: Statut [in Russian].
5. Gongalo, B.M. (2002). *Uchenie ob obespechenii objazatel'stv*. Moscow: Statut [in Russian].
6. Popov, Yu. (2008). Poniattia zabezpechennia vykonannia zobov'iazannia. *Pravo Ukrainy*, 6, 119–124 [in Ukrainian].
7. Karapetov, A.G. (2005). Neustojka kak sredstvo zashhity prav kreditora v rossijskom i zarubezhnom prave. Moscow: Statut [in Russian].
8. Azimov, Ch.N. (1995). *Zabezpechennia vykonannia zobov'iazan*. Kharkiv [in Ukrainian].
9. Bodnar, T.V., Dzera, O.V., Kuznietsova, N.S. et al. (2008). *Dohovirne pravo Ukrainy. Zahalna chastyna*. O.V. Dzera (Ed.). Kyiv: Yurinkom Inter [in Ukrainian].
10. Puchkovska, I.Y. (2017). *Teoretychni problemy zabezpechennia zobov'iazan*. Kharkiv: Pravo [in Ukrainian].
11. Bilousov, Yu.V., Kalaur, I.R., Hryenko, S.D. et al. (2009). *Kodyfikatsiia tsyvilnoho zakonodavstva na ukrainskykh zemliakh*. R.O. Stefanchuk and M.O. Stefanchuk (Eds). (Vol. 2). Kyiv: Pravova yednist [in Ukrainian].
12. *Grazhdanskoe Ulozhenie Germanskoj imperii*. (1898). *Prilozhenie k «Zhurnal Ministerstva Justicii»*. Sankt-Peterburg: Tip. Pravitel'stvujushhego Senata [in Russian].
13. Vishnevskij, A.A. (2000). *Bankovskoe pravo Anglii*. Moscow: Statut [in Russian].
14. Goode, R.M. (1988). *Legal Problems of Credit and Security*. 2-nd ed. London: Sweet & Maxwell.
15. *Edinoobraznyj torgovyj kodeks USA*. (1969). Moscow: Progress [in Russian].
16. Warren, F. Cook. United States of America. *Norton Rose on Cross-Border Security*, Norton Rose (Ed.), 475–513.

Puchkovska I. Y., Doctor of Law, Associate Professor, Associate Professor of Civil Law Department № 1, Yaroslav Mudryi National Law University, Ukraine, Kharkiv.
e-mail: irina.puchkovska88888@gmail.com ; ORCID 0000-0002-4693-3127

On the main purpose of the kinds of the security of the obligation execution

In the article it is investigated the essence of the kinds of the security of the obligation fulfillment from the point view of their functional purpose. The understanding of the types of the security of the obligation execution is under doubt by the author, exclusively, as measures directed to the stimulation of the debtor to proper fulfillment of the contractual obligation. It is given grounds that the stimulation function of the execution which is traditionally attributed to the kinds of the security, is not the main function of the latter. The kinds of the security of the obligation execution stimulate of the debtor to the proper fulfillment of the contractual obligation by the very fact of its existence, passively. The implementation of these measures is solely related to the fact that the debtor secured a contractual obligation. Protective nature has all kinds of the security of the obligations fulfillment. Protective mechanism is the essence of the each of the kinds of the security of the obligations fulfillment. They are established in the case of a possible breach by the debtor of the secured contractual obligation, being by themselves a certain method of the protection that can be used by the creditor in the case of the breach by the debtor of the secured contractual obligation. It is given grounds that the kinds of the security, as to their essence, which is stipulated by their purpose, are the methods of the protection established by the contract or by law in

the interests of the creditor in the case of a possible breach by the debtor of the contractual obligation. By this it is significantly decreased the emphasis of these institutions – from performing their function of ensuring of the proper performance of the debtor's obligations to securing the rights of the creditor by the way of giving him the obligation for the debtor's breach of obligation under order of protection his rights at the expense of the secured source – certain property (pledge and retain) or a third party's obligation to the creditor (surety and guarantee).

Keywords: breach of the contract; kinds of the securing of the obligation execution; methods of the protection of the creditor's rights; source of the execution of the breach obligation.

Рекомендоване цитування: Пучковська І. Й. Про основне призначення видів забезпечення виконання зобов'язання. *Проблеми законності*. 2020. Вип. 148. С. 36–44. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.148.195125>.

Suggested Citation: Puchkovska, I.Y. (2020). Pro osnovne pryznachennia vydiv zabezpechennia vykonannia zobov'iazannia [On the main purpose of the kinds of the security of the obligation execution]. *Problemy zakonnosti – Problems of Legality, issue 148, 36–44*. doi: <https://doi.org/10.21564/2414-990x.148.195125> [in Ukrainian].

Надійшла до редколегії 03.02.2020 р.